

ROINN I**CLUASTUISCINT****40 MARC**

- Ní mór na freagraí ar fad a scríobh as Gaeilge ach **amháin** sna cásanna nach bhfuil gá leis.
- Más léir go bhfuil an freagra ag teacht leis an rud a chuala an t-iarrthóir agus go bhfuil iarracht mhacánta déanta ag an iarrthóir an focal / na focail a litriú go cruinn d'réir na foghraíochta, glac leis mar fhreagra.

Cuid A (16 marc)

Tá ocht mír eolais á lorg, dhá mharc an ceann. = [2 mharc x 8] = 16 mharc.

1. AN CHÉAD CHAINTEOIR**An Téacs**

Dia dhaoibh, a chairde. Caitríona Ní Fhaoláin is ainm dom. Rugadh i gCeatharlach mé ar an séú lá is fiche de mhí Aibreáin, míle naoi gcéad nócha naoi. Is páiste aonair mé. Tá mé i mo chónaí le mo Mhamó mar tá mo mháthair ag obair i nGlaschú. Is banaltra í. Is iad na caithimh aimsire is fearr liom ná an ceol agus an spórt.

Ainm	Caitríona Ní Fhaoláin
Cén bhliain a rugadh Caitríona?	Míle naoi gcéad nócha naoi / 1999 / Naoi déag nócha naoi. 2
An bhfuil aon deirfiúr nó deartháir ag Caitríona?	Níl aon deirfiúr nó deartháir aici / Is páiste aonair í. 2
Cé leis a bhfuil Caitríona ina cónaí?	Cónaíonn sí lena Mamó. 2
Cén tslí bheatha atá ag a máthair?	(Is) banaltra (í). 2

8**2. AN DARA CAINTEOIR****An Téacs**

Goidé mar atá sibh? Aodh Ó Gallchóir anseo. Is as Gaoth Dobhair i gContae Dhún na nGall mé. Tá deirfiúr amháin agam. Máire an t-ainm atá uirthi. Is iriseoir le Tg4 mo mháthair. Tiománaí bus m'athair agus tá sé ag obair le Bus Éireann. Tá beirt chairde agam, Siobhán agus Cítí. Bhí muid ag an phictiúrlann aréir.

Ainm	Aodh Ó Gallchóir
Cad as d'Aodh?	(Is as) Gaoth Dobhair (i gContae Dhún na nGall é) / (Contae) Dhún na nGall / Dún na nGall. 2
Breac síos dhá phointe eolais faoi theaghlach Aoidh?	Tá deirfiúr amháin aige. / Máire is ainm di. / Is iriseoir le Tg4 í a mháthair. / Tiománaí bus is ea a athair / (agus) oibríonn sé le Bus Éireann. 2+2→ 4
Cá raibh Aodh aréir?	ag an phictiúrlann / ag scannán / amuigh lena chairde 2

8

CUID B

Tá sé mhír eolais á lorg, dhá mharc an ceann. [2 mharc x 6] = 12 mharc.

FÓGRA

An Téacs

Gabhaim pardún agaibh, a mhúinteoirí agus a dhaltaí. An príomhoide anseo. Ní bheidh staidéar oíche ar siúl tar éis na scoile an tseachtain seo. Beimid ag glanadh agus ag maisiú halla na scoile le haghaidh chuairt an Uachtaráin Dé hAoine. Go raibh maith agaibh.

(a) **An Cheist:** Cad a deir an Príomhoide nach mbeidh ar siúl tar éis na scoile an tseachtain seo?

An Freagra: (Ní bheidh) staidéar oíche (tar éis scoile ar siúl le linn na seachtaine seo.) 2

(b) **An Cheist:** Cén obair a bheidh ar siúl i halla na scoile?

An Freagra: Glanadh agus maisiú halla na scoile. 2

(c) **An Cheist:** Cén fáth a mbeidh an obair ar siúl i halla na scoile?

An Freagra: Le haghaidh chuairt an Uachtaráin (ar an Aoine.) / Cuairt an Uachtaráin. 2
6

2. PÍOSA NUACHTA

An Téacs

Bhí lá mór ag na daltaí agus ag na múinteoirí i gColáiste Oiriall, i gContae Mhuineacháin, ar an fhichiú lá de Bhealtaine, dhá mhíle is a trí déag. Thug Raidió na Gaeltachta cuairt ar an Choláiste agus rinne siad clár uair a chloig fúthu. Comhghairdeas le gach duine sa scoil.

(a) **An Cheist:** Cén contae ina bhfuil Coláiste Oiriall?

An Freagra: i gContae Mhuineacháin / Co(ntae) Mhuineacháin / Muineachán 2

(b) **An Cheist:** Luaigh **dhá** rud faoin lá mór a bhí acu i gColáiste Oiriall.

An Freagra: (i) Thug RTÉ Raidió na Gaeltachta cuairt ar an gColáiste.
(ii) Rinneadh clár (uair a chloig) faoin scoil.
(iii) Bhí an lá mór ar siúl ar an fhichiú lá de Bhealtaine, dhá mhíle is a trí déag.
(i)&(ii) Rinne RTÉ Raidió na Gaeltachta clár faoin scoil sa scoil.

2+2 → 4

6

12

CUID C

Tá sé mhír eolais á lorg, dhá mharc an ceann. [2 mharc x 6] = 12 mharc.

1. COMHRÁ A hAON

An Chéad Mhír → An Téacs

Colmán: *An í sin Muireann Ní Luasaigh? Colmán Ó Céilleachair anseo.*

Muireann: *Is í. Dia duit, a Cholmáin. Conas ataoi?*

Colmán: *D'fhéadfainn bheith níos fearr, a Mhuireann. Tógadh mo rothar ón scoil tráthnóna. Dúradh liom labhairt leat faoi. Bhuel, a chailín?*

(a) An Cheist : Cad a tharla do rothar Cholmáin?

An Freagra: *Tógadh an rothar ón scoil tráthnóna.*

2

An Dara Mír → An Téacs

Muireann: *Ó! Thóg mise do rothar ar iasacht. Shíl mé go raibh tú ag imirt peile.*

Colmán: *Ní raibh mé. Bhí orm fanacht siar sa scoil mar bhí mé déanach ar maidin.*

Muireann: *Tá brón orm a Cholmáin. Beidh mé féin agus do rothar chugat i gceann deich nóiméad.*

Colmán: *Mo rothar atá uaim. Ní bhacaim le gadaithe, a Mhuireann.*

(b) An Cheist: Cén fáth nach raibh Colmán ag imirt peile?

An Freagra: *Bhí air fanacht siar sa scoil mar bhí sé déanach ar maidin.*

2

(c) An Cheist: Cén socrú a rinne Muireann le Colmán?

An Freagra: *Go mbeadh sí chuige ag an scoil i gceann deich nóiméad*

Go mbuailfeadh sí leis i gceann deich nóiméad.

Go dtabharfadh sí a rothar chuige i gceann deich nóiméad.

2

6

2. COMHRÁ A DÓ

An Chéad Mhír

Dearbháil: *Dia duit, a Aoife. Dearbháil anseo.*

Aoife: *Bhuel, Dia is Muire duit, a strainséir. Níor chuala mé uait le fada an lá.*

Dearbháil: *Bhí mé sa Bhruiséil le coicís anuas.*

Aoife: *Inis dom faoi.*

Dearbháil: *Bhí ceathrar daltaí as Éirinn ag labhairt le Parlaimint na hEorpa, agus bhí mise ar dhuine acu.*

(a) An Cheist: Cá raibh Dearbháil le coicís anuas?

An Freagra: (Bhí Dearbháil/sí sa Bhruiséil (le coicís anuas). / Bhí sí ag labhairt i bParlaimint na hEorpa.

2

An Dara Mír

Aoife: *Agus cad a dúirt tú?*

Dearbháil: *Labhair mé faoi dhaoine óga in Éirinn sa lá atá inniu ann.*

Aoife: *Tá súil agam gur éist na polaiteoirí ansin leat.*

Dearbháil: *Thug siad bualadh bos dom ar aon nós.*

Aoife: *Ar labhair tú as Gaeilge leo?*

Dearbháil: *Labhair mé. Tá córas aistriúcháin sa Pharlaimint.*

Aoife: *Maith thú. Rinne tú gaisce.*

Dearbháil: *Go raibh míle maith agat.*

An Cheist (b) Céard faoi ar labhair Dearbháil sa pharlaimint?

An Freagra: Faoi dhaoine óga in Éirinn (sa lá atá inniu ann).

2

An Cheist (c) Conas a thuig na polaiteoirí Dearbháil nuair a labhair sí as Gaeilge leo?

An Freagra: (Mar)bhí / tá córas aistriúcháin sa Pharlaimint.

2

6

40

Scríobh freagraí ROINN II i do fhreagarleabhar.

Ceist 1. Freagair A agus B anseo.

A (20 marc)

Tá cúig cheist, (i) – (v), le freagairt.

Tá dhá fhocheist, (a) agus (b), le freagairt i gcás ceisteanna (i), (ii) agus (iii): [(a) 2 + (b) 2 = 4 mharc].

Tá dhá mhír eolais á lorg i gcás ceisteanna (iv) agus (v): [2+2 = 4 mharc].

[4 mharc x 5] = 20 marc

Anonn agus Ar Ais Arís

1. Is úrscéal fantaisíochta é *The Hobbit*. Foilsíodh den chéad uair é sa bhliain 1937. Ba é J.R.R. Tolkien, ollamh in Ollscoil Oxford, an t-údar. Tá an t-úrscéal ar fáil anois ina lán teangacha, an Ghaeilge san áireamh. Cuireadh an leagan Gaeilge ar fáil sa bhliain 2012. *An Hobad* an teideal atá air. An tOllamh Nicholas Williams a chuir Gaeilge ar an leabhar. Sa leagan Gaeilge, baintear úsáid as na léaráidí a rinne Tolkien féin don bhunleagan. Is é an comhlacht Everttype i gCathair na Mart, Co. Mhaigh Eo, a d'fhoilsigh an leabhar. Is leabhar gleoite, snasta, críochnúil é *An Hobad*.
2. Sa Siopa Leabhar i gCeannáras Chonradh na Gaeilge, 6 Sráid Fhearchair, Baile Átha Cliath 2, a seoladh *An Hobad* ar an Luan, 30 Aibreán, 2012. Tá an siopa ansin le daichead bliain anuas. Rinneadh maisiúchán agus athchóiriú air in 2012. Cuireadh isteach seilfeanna agus soilse nua, agus spás léitheoireachta do chustaiméirí. Dúirt bainisteoir an tsiopa gur chúis bhróid dó *An Hobad* a bheith á sheoladh sa Siopa Leabhar. Dúirt sé freisin gur deis iontach a bhí ann an leagan amach nua ar an siopa agus an suíomh gréasáin nua, www.cnag.ie/siopa, a léiriú don slua.
3. Is scéal faoi hobad darb ainm Biolbó Baigín é *An Hobad*. Téann Biolbó ar thuras fada contúirteach, i gcoinne a thola, in éineacht le Gandalf Draoi agus le trí abhac déag. Ba mhaith leo teacht ar an taisce óir atá ag Smóg Dragan. Foghlaimíonn Biolbó agus a chomrádaithe go leor fúthu féin agus iad ar an turas seo. Tuilleann Bilbó meas a chomrádaithe le linn an turais. Ar deireadh cloítear Smóg Dragan ach is beag ór a thugann Bilbó leis abhaile. Níl suim dá laghad ag Biolbó ná ag hobad ar bith eile ina bheith saibhir ná cáiliúil mar is fearr leo compord an tsaol.
4. Bhain *The Hobbit* cáil amach ar fud an domhain nuair a foilsíodh sa Bhéarla ar dtús é. Ceaptar go bhfuil suas le céad milliún cóip díolta idir gach teanga agus an figiúr sin ag dul i méid in aghaidh an lae. Bhí súil ag daoine go ndéanfaí scannán de *The Hobbit* freisin. Tá dhá scannán bunaithe air anois, *The Hobbit: An Unexpected Journey* (2012) agus *The Hobbit: The Desolation of Smaug* (2013). Taispeánfar an tríú scannán sa tsraith, *The Hobbit: There and Back Again* i mí na Nollag seo chugainn. Tá an lucht leanúna dílis ag súil go mór leis.

Ceisteanna (iad ar cómharc)

(i) (a) Cén bhliain ar foilsíodh an leagan Gaeilge den leabhar *The Hobbit*?

- 2012

2

(b) Ainmnigh an duine a chuir Gaeilge ar an leabhar?

- [An t-Ollamh] Nicholas Williams

24

(ii) (a) Cá bhfuil An Siopa Leabhar suite?

- I gCeannáras Chonradh na Gaeilge.
- (In uimhir a) 6 Sráid Fhearchair.

(b) Luaigh **rud amháin** faoi mhaisiúchán agus athchóiriú ‘An Siopa Leabhar’.

- Rinneadh an obair in 2012.
- Rinneadh an maisiú agus athchóiriú in 2012.
- Rinneadh an obair timpeall an ama a seoladh an leabhar An Hobad sa siopa.
- Rinneadh an obair i gcomhair na hoíche go raibh seoladh oifigiúil An Hobaid sa siopa.
- Cuireadh seilfeanna úra ann.
- Cuireadh soilse as an nua ann.
- Cuireadh spás léitheoireachta do chustaiméirí ann.
- Tá leagan amach nua ar an siopa anois.
- Ta suíomh gréasáin nua, www.cnag.ie/siopa, ag an siopa anois.

2

4

(iii) (a) Cén fáth a ndeachaigh Biolbó, Gandalf agus na habhaic ar an turas fada contúirteach?

- Ba mhaith leo teacht ar an taisce óir.
- Chun cabhrú / cuidiú leis an taisce óir a bhaint de Smóg Dragan a bhí i seilbh uirthi.

2

(b) Luaigh tréith phearsanta **amháin** a bhaineann le hobad a luaitear sa sliocht.

- Níl suim dá laghad ag hobad a bheith saibhir.
- Níl suim dá laghad ag hobad a bheith cáiliúil.
- Is fearr le hobad compord an tsaoil ná saibhreas nó cáil.
- Is fearr le hobad compord an tsaoil ná saibhreas.
- Is fearr le hobad compord an tsaoil ná cáil.

2

(iv) Déan cur síos ar **dhá** chúis a ndearnadh scannáin den leabhar The Hobbit.

- Bhain an leabhar, The Hobbit, cáil dhomhanda amach nuair a foilsíodh é.
- Ceaptar go bhfuil suas le céad milliún cóip díolta den leabhar The Hobbit.
- Tá an leabhar scríofa i go leor teangacha éagsúla.
- Tá lion na leabhar atá díolta ag dul i méid in aghaidh an lae.

2

2

4

(v) Cén fáth a raibh bainisteoir ‘An Siopa Leabhar’ sásta leis an oíche? Luaigh **dhá** phíosa eolais.

- Thug an oíche poiblíocht don Siopa Leabhar.
- Chonaic daoine an leagan amach nua a bhí ar an Siopa Leabhar.
- Léiríodh an suíomh gréasáin nua www.cnag.ie/siopa don slua.

[2+2]= 4

Ceist 1. A = 20

B (20 marc)

Tá **cúig** cheist, (i) – (v), le freagairt.

Tá **dhá** fhocheist, (a) agus (b), le freagairt i gcás ceisteanna (i) agus (iii): [(a) 2+(b) 2 = 2+ 2 = **4 mharc**].

Tá **dhá** mhír eolais á lorg i gcás ceiste (ii): [2+2 = **4 mharc**].

Tá freagra ceart **amháin** ar cheist (iv) = **4 mharc**.

Tá freagra **ceart amháin** ar cheist (v) = **4 mharc**.

[4 mharc x 5] = **20 marc**

An Fhéile Idirnáisiúnta Pan Cheilteach

1. Bhailigh suas le 10,000 duine le chéile i mbaile Cheatharlach i rith shaoire na Cásca, 2013 mar bhí an Fhéile Idirnáisiúnta Pan Cheilteach ar siúl ann. Sé lá a mhair an fhéile. An eagraíocht áitiúil, Glór Cheatharlach, a d'eagraigh an fhéile, rud a rinne siad in 2012 freisin. Tá sé mar aidhm ag Glór Cheatharlach an Ghaeilge agus cultúr na Gaeilge a chur chun cinn ar fud an chontae.
2. Chun cultúr na bpobal Ceilteach a cheiliúradh a eagraítear an Fhéile Idirnáisiúnta Pan Cheilteach. Éire, an Bhreatain Bheag, Albain, an Bhriotáin, an Choirn agus Oileán Mhanainn a bhíonn páirteach san fhéile. Uair sa bhliain a bhíonn an fhéile ar siúl. Bíonn imeachtaí éagsúla ar chlár na féile: ceolchoirmeacha, comórtais agus seoladh leabhar. Bíonn amhránaithe ag amhránaíocht, ceoltóirí ag ceoltóireacht, filí ag aithris filíochta, scéalaíthe ag scéalaíocht, rinceoirí ag rince agus iad uile á dhéanamh de réir nósanna a gcultúir féin.
3. Tá an Comórtas Amhránaíochta Idirnáisiúnta ar cheann de na himeachtaí is mó san fhéile. Bíonn amhrán nua-chumtha sa chomórtas ina dteanga féin ag gach pobal. Bhí an t-amhránaí Seoirse Ó Dochartaigh as Dún na nGall ag canadh ar son na hÉireann in 2013. An t-amhrán *Le do Thaobh* a chas sé. Áine Durkin as Conamara a chum an t-amhrán. Bhí siamsaíocht ar na sráideanna gach lá i rith na féile: damhsa Ceilteach, céilí faoin aer agus mórshiúl na féile. Bhí ceoltóirí traidisiúnta as gach pobal Ceilteach ag glacadh páirte sna seisiúin cheoil. Agus bhí mórán daoine páirteach sa rás An Míle Pan Cheilteach, cuid acu ag rith, cuid acu ag bogshodar agus cuid acu ag siúl.
4. Bhí blas idirnáisiúnta ar na biachláir sna bialanna agus iad scríofa sna teangacha Ceilteacha go léir. Bhí miasa bia as na pobail Cheilteacha éagsúla ar fáil. Bhí gach duine bródúil agus mórálach as ár n-oidhreacht shaibhir Cheilteach agus rinneadh í a cheiliúradh agus a chomóradh ar feadh na seachtaine. Bhí idir óg agus aosta sona sásta mar is féile phobail agus féile theaghlaigh í an Fhéile Pan Cheilteach. Bhí rud éigin ann do gach aoisghrúpa. Tréaslaímid a ngaisce le muintir Cheatharlach.

Ceisteanna (iad ar cómharc)

- (i) (a) Cen aidhm atá ag an eagraíocht Glór Cheatharlach?

- *An Ghaeilge a chur chun cinn i gCeatharlach.*
- *Cultúr na Gaeilge a chur chun cinn i gCeatharlach.*

2

- (b) Cé chomh minic is a bhíonn an fhéile ar siúl?

- *Uair sa bhliain a bhíonn an fhéile ar siúl.*

2

- (ii) Breac síos **dhá** rud i dtaobh an amhráin *Le do Thaobh*.

- *Amhrán nua-chumtha i nGaeilge is ea Le do Thaobh*
- *Chum Áine Durkin as Conamara an t-amhrán.*
- *Chan Seoirse Ó Dochartaigh as Dún na nGall an t-amhrán.*

- *Canadh Le do Thaobh ar son na hÉireann sa Chomórtas Amhránaíochta Idirnáisiúnta.*

[2+2] = 4

(iii) (a) Luaigh **imeacht amháin** a bhí ar siúl ar na sráideanna.

- **Dhá** cheann díobh seo a leanas: *siamsaíocht; damhsa Ceilteach; céilí faoin aer; mórshiúl na féile; An Míle Pan Cheilteach; seisiúin cheoil.*

[2] = 2

(b) Cén dóigh a raibh blas idirnáisiúnta ar na biachláir?

- *Bhí siad (scríofa) sna teangacha Ceilteacha (éagsúla / difriúla).*
- *Bhí miasa bia as na pobail Cheilteacha éagsúla ar fáil.*

= 2
4

(iv) Cén t-alt sa sliocht thuas a dtagraíonn an abairt seo a leanas dó?

‘Bhain daoine fásta agus páistí sult as an bhféile.’

Alt 1; Alt 2; Alt 3; **Alt 4.** (Scríobh an freagra sa fhreagarleabhar.)

4

(v) Cén t-alt sa sliocht thuas a dtagraíonn an abairt seo a leanas dó?

‘Bhí daoine as sé phobal Cheilteacha i láthair ag an bhFhéile Pan Cheilteach.’

Alt 1; **Alt 2.** Alt 3; Alt 4. (Scríobh an freagra sa fhreagarleabhar.)

4

Ceist 1. B = 20

Scríobh freagraí ROINN III i do fhreagarleabhar.

20

Ceist 2. Freagair A agus B anseo.

Ceist 2. A (10 marc)

2 x 5 = 10

Léigh an nóta dialainne thíos a scríobh Pádraigín. Ansin athscríobh an nóta dialainne i do fhreagarleabhar agus cuir na briathra atá sa chló trom san **Aimsir Láithreach**.

AN SAMHRADH LINN

Feicfear an *An Samhradh Linn* ar Tg4 ar an Déardaoin, ar a 7.30 p.m. Sa tsraith clár **tabharfaidh** Síle Ní Bhraonáin cuairt ar Choláiste Chonnacht sa Spidéal i gContae na Gaillimhe. **Canfaidh** na scoláirí an t-amhrán *Thugamar Féin an Samhradh Linn*. Ina dhaidh sin, **caithfidh** Síle tamall i gCora Droma Rúisc i gContae Liatroma ar thóir togha agus rogha an tsamhraidh - ceol, bia, oidhreacht agus iontais na tíre! **Cloisimid** scoth an cheoil thraidisiúnta ar an gclár. **Críochnóidh** an clár le Edwina Guckian ag damhsa ar an sean-nós.

Freagraí

Sampla: **Feictear** an *An Samhradh Linn* ar Tg4 ar an Déardaoin, ar a 7.30 i.n.

- Sa tsraith clár **tugann** Síle Ní Bhraonáin cuairt ar Choláiste Chonnacht sa Spidéal i gCo na Gaillimhe. **2**
- **Canann** na scoláirí an t-amhrán *Thugamar Féin an Samhradh Linn*. **2**
- Ina dhaidh sin **caitheann** Síle tamall i gCora Droma Rúisc i gContae Liatroma ar thóir togha agus rogha an tsamhraidh - ceol, bia, oidhreacht agus iontais na tíre! **2**
- **Cloisimid / Cluinimid [Cloiseann muid]** scoth an cheoil thraidisiúnta ar an gclár. **2**
- **Críochnaíonn** an clár le Edwina Guckian ag bualadh damhsa ar an sean-nós. **2**

Ceist 2 A = 10

- Líon na bearnaí leis an bhfocal / na focail is oiriúnaí sna habairtí **2, 3, 4 agus 5** thíos.
- Aimsigh ainmfhocal **amháin** sa **tuiseal ginideach uatha** in abairt **6** thíos agus scríobh i do fhreagarleabhar é.

Andy Murray

1. Rugadh Andy Murray.
(a) in Glaschú (b) i nGlaschú (c) i Glaschú
2. Ar 15 Bealtaine sa 1987 a saoladh é.
(a) blianta (b) bliain (c) bhliain
3. Imreoir gairmiúil leadóige is é.
4. Tá Andy sé agus trí orlach ar airde.
(a) troigh (b) dtroigh (c) throigh
5. Is é meáchan Andy Murray breis agus trí chloch déag.
(a) ach (b) ná (c) nó
6. Is imreoir leadóige é a dheartháir, Jamie, freisin.

Freagraí

Andy Murray

1. **Sampla:** Rugadh Andy Murray **i nGlaschú**.
2. Saolaíodh é **sa bhliain** 1987 ar an 15 Bealtaine. 2
3. Imreoir leadóige gairmiúil is **ea** é. 2
4. Tá Andy sé **throigh** agus trí orlach ar airde. 2
5. Is é meáchan Andy Murray **ná** breis agus trí chloch déag. 2
6. Is imreoir **leadóige** é a dheartháir, Jamie, freisin 2
[Tuiseal ginideach uatha den ainmfhocal baininsneach **leadóg** ón Dara Díochlanadh.]

Ceist 2. B. = 10

- Scríobh freagraí ROINN IV i do fhreagarleabhar.
- Ní gá níos mó ná **leathanach go leith** a scríobh.
- An dáileadh céanna marcanna atá i gceist i ngach rogha in **A, B** agus **C**.

Stíl:	=	2 mharc
Ábhar:	=	8 marc
Gaeilge:	=	<u>40 marc</u>
		<u>50 marc</u>

Iomlán: $2 + 8 + 40 = 50$ marc.

 S = ? as 2

 Á = ? as 8

 G = ? as 40

Toradh = ? as 50

50

Ceist 3. Freagair do rogha **ceann amháin** de **A, B, C**, anseo thíos.

A. AISTE nó ALT NUACHTÁIN / IRISE

Scríobh aiste ar do rogha **ceann amháin** de na hábhair seo:

- (i) Brionglóid shuimiúil a bhí agam le déanaí.
- (ii) An tabhacht a bhaineann le dea-shampla i saol an duine.
- (iii) Is í m'áit dúchais an áit is deise ar domhan.
- (iv) Réalta scannáin a thaitníonn go mór liom.
- (v) Laethanta saoire a chaith mé i dtír eile.

B. SCÉAL / EACHTRA

Freagair do rogha **ceann amháin** díobh seo:

- (i) Ceap scéal a mbeadh an giota seo thíos oiriúnach mar **thús** leis:
'Ghlaoigh bainisteoir na fóirne ar leataobh orm.....'.
- (ii) Eachtra greannmhar a tharla i mo scoilse.

C. DÍOSPÓIREACHT / ÓRÁID

Maidir le do rogha **ceann amháin** de na rúin seo thíos, scríobh an chaint a dhéanfa i ndíospóireacht scoile ar son *nó* in aghaidh an rúin sin:

- (i) 'Ní chaithimid go maith le hainmhithe sa tír seo.'
- (ii) 'Tá córas oideachais na hÉireann ar fheabhas.'